

Åpenhetserklæring

sparebank
stiftelsen
hedmark

overskudd til å dele

Aktsomhetsvurdering

1. Sammendrag

Åpenhetsloven trådte i kraft 1. juli 2022. Lovens formål er å fremme virksomheters respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i forbindelse med produksjon av varer og levering av tjenester samt å sikre allmennheten tilgang til informasjon om hvordan virksomheten håndterer disse temaene.

Loven gjelder for «Større virksomheter som er hjemmehørende i Norge, og som tilbyr varer og tjenester i eller utenfor Norge». Hvorvidt sparebankstiftelser er omfattet av åpenhetsloven er derfor noe uklart, men Sparebankstiftelsen Hedmark ønsker åpenhet rundt vår virksomhet og har med bakgrunn i dette utarbeidet denne redegjørelsen, tilpasset vår virksomhet.

Stiftelsen investerer i internasjonale aksjefond og det er for vår virksomhet i første rekke innenfor kapitalforvaltningen det er viktig med gode rutiner for å unngå negative konsekvenser for menneske- og arbeidstakerrettigheter. Redegjørelsen fokuserer derfor på kapitalforvaltningen, men omtaler også rutiner for oppfølging av eierskapet i SpareBank 1 Østlandet og for gaveområdet på et mer overordnet nivå.

Undersøkelser for 2024 avdekket at to av fondene som inngår i Investeringsporteføljen inneholdt porteføljeselskap flagget for brudd på internasjonale standarder. Disse selskapene utgjorde om lag 0,01 % av aksjeporteføljens markedsverdi. Rutiner for oppfølging er etablert.

Det er ut over dette ikke avdekket negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold gjennom Stiftelsens virksomhet. Stiftelsen anser at etablerte rutiner er hensiktsmessige for å avdekke, stanse eller begrense negative konsekvenser av virksomheten.

2. Redegjørelsesplikten

Loven krever at redegjørelser for aktsomhetsvurderinger minst inneholder:

- a) En generell beskrivelse av organisering og håndtering av negative konsekvenser for menneskerettigheter og arbeidsforhold.
- b) Informasjon om faktiske negative konsekvenser og risikoer.
- c) Tiltak som er iverksatt eller planlagt, samt resultater.

Denne redegjørelsen er tilpasset Stiftelsens virksomhet og gjort tilgjengelig på våre hjemmesider www.sbsh.no. Det er i årsberetningen henvist til hvor informasjonen er å finne, se Styrets årsberetning, Årsrapport 2024. Styrets beretning er underskrevet i tråd med reglene i regnskapsloven § 3-5, av samtlige styremedlemmer og daglig leder.

3. Om Sparebankstiftelsen Hedmark

Sparebankstiftelsen Hedmark er en allmenntilgjengelig finansstiftelse. Stiftelsen forvalter den kapitalen som er bygget opp i tidligere Sparebanken Hedmark igjennom nærmere 180 års bankvirksomhet i fylket. Stiftelsen er den største eieren i SpareBank 1 Østlandet (44,46%) og deler av utbyttet som Stiftelsen mottar fra banken og fra øvrige investeringer deles hvert år ut som gaver til hedmarkssamfunnet. Sparebankstiftelsen Hedmark skal gjennom sitt strategiske eierskap i banken og gavevirksomheten bidra til å utvikle regionen til beste for både innbyggere og næringsliv.

Stiftelsens formål og virksomhet er definert gjennom vedtektene:

- Stiftelsens formål er å forvalte egenkapitalbevis den ble tilført ved opprettelsen og å utøve et betydelig, langsiktig og stabilt eierskap i SpareBank 1 Østlandet med sikte på å opprettholde sin relative eierandel i SpareBank 1 Østlandet, blant annet gjennom deltagelse i emisjoner. Stiftelsen kan for øvrig plassere midlene på en hensiktsmessig og betryggende måte ut fra hensynet til sikkerhet, likviditet og risikojustert avkastning.
- Stiftelsen kan disponere deler av overskuddet og dele ut utbyttemidler til allmenntilgjengelige formål. Stiftelsen skal i sin utdeling av utbyttemidler fortrinnsvis ta hensyn til regionen som har bygget opp kapitalen i Sparebanken Hedmark.

- Gjennom sitt eierskap i SpareBank 1 Østlandet skal stiftelsen videreføre sparebanktradisjonene i Hedmark. For øvrig kan stiftelsen utøve annen virksomhet som er forenlig med angitte formål og de rammer som til enhver tid følger av regelverket for sparebankstiftelser.

Sparebankstiftelsen Hedmark har tre ansatte og et styre på 5 personer. Aktsomhetsvurderinger gjøres løpende av administrasjonen samt rådgivere innenfor kapitalforvaltningen. Alle strategi- og styringsdokumenter revideres årlig av styret.

4. Interne retningslinjer og rutiner

Stiftelsen er en regional aktør som vektlegger bærekraft, vekst og utvikling i de lokalsamfunnene vi er en del av. Stiftelsen skal i alle sammenhenger opptre ansvarlig og i tråd med egne og internasjonalt anerkjente prinsipper for samfunnsansvar om bærekraftig utvikling.

De mest sentrale retningslinjene for ansvarlighet innenfor grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold er:

- Retningslinjer for kapitalforvaltningen
- Bærekraftstrategi
- Eierforventningsdokument
- Ethiske retningslinjer for ansatte og tillitsvalgte
- Ethiske retningslinjer for gavesøkere

Det er videre utarbeidet en risikomatrix som dekker hele Stiftelsens virksomhetsområde, utarbeidet i samarbeid med intern risikorådgiver EY. Risikomatriksen revideres årlig og avdekkede endringer rapporteres til styret.

5. Vurderinger og gjennomførte tiltak innenfor stiftelsens virksomhetsområder

5.1 Kapitalforvaltningen

Stiftelsen skal ikke foreta investeringer som er forbundet med uetiske handlinger, krenkelse av menneske- og arbeidstakerrettigheter, korrupsjon og miljøødeleggelser.

Aktsomhetsvurderinger knyttet til Sparebankstiftelsen Hedmarks investeringer er forskjellig fra undersøkelser av egen virksomhet og leverandører, ved at Stiftelsen i form av å være investor ikke anses å være ansvarlig for brudd som porteføljeselskaper gjør seg skyldig i. OECD har utarbeidet egne retningslinjer for institusjonelle investorer, som beskriver investors ansvar for å gjøre aktsomhetsvurderinger i investeringsprosessen og benytte tilgjengelige virkemidler til å påvirke porteføljeselskap.

Investeringer plasseres i all hovedsak i aksjefond og rentepapirer, med en målsatt allokering på 70 % aksjer og 30 % renter, fordelt på følgende instrumenter:

- Aksjer: Globale aksjeindeksfond og globale diversifiserte aksjefond.
- Renter: Norske boligkredittobligasjoner, norske statspapirer eller fylke- og kommunepapirer, samt norske eller nordiske banker med lav risiko.

5.1.1 Etiske retningslinjer for kapitalforvaltningen

Stiftelsen har utarbeidet etiske retningslinjer for sin virksomhet nedfelt i eget dokument <https://sparebankstiftelsenhedmark.no/stiftelsen/>.

Detaljerte rammer for investeringene er definert i Stiftelsens kapitalforvaltningsstrategi vedtatt av styret.

Stiftelsens etiske retningslinjer for kapitalforvaltningen grupperes i følgende kategorier:

- retningslinjer for utelukkelse og unngåelser
- retningslinjer med positivt fokus (målsettinger for ESG-faktorer)

5.1.2 Retningslinjer for utelukkelse og unngåelser

Stiftelsen skal ikke foreta investeringer som er forbundet med uetiske handlinger, krenkelse av menneske- og arbeidstakerrettigheter, korrupsjon og miljøødeleggelser. Det skal unngås å investere i selskaper som inngår i eksklusjonslisten til Statens pensjonsfond utland (SPU).

Stiftelsen skal utvise aktsomhet ved så langt som mulig å forsøke å velge forvaltere og investeringsporteføljer som investerer i tråd med disse retningslinjene og/eller som har en definert etisk profil som reflekterer Stiftelsens grunnleggende etiske prinsipper.

Investeringer i aksjefond skal begrenses til forvaltere som har signert FN's prinsipper for ansvarlige investeringer (UN PRI).

Kontroll av etisk standard i porteføljene gjøres gjennom gjennomlysning av portefølje mot PRI, SPU, og anerkjente internasjonale standarder. Ikke mer enn 1 % av markedsverdien av porteføljene kan være investeringer som er i brudd med følgende internasjonale standarder:

- OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper
- ILO-konvensjoner
- FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter (UNGP)
- FNs Global Compacts prinsipper for ansvarlig næringsliv

Dersom det oppdages brudd mot PRI, SPU, eller maksimumsgrensen på 1 % av porteføljen i brudd med anerkjente internasjonale standarder, skal det innhentes følgende informasjon:

- Hva er årsaken til at et selskap er i brudd med etisk standard
- Hvorfor har forvalter selskapet i porteføljen, og hvilke planer har forvalter for eierskapet i selskapet

Informasjon om brudd og hvordan forvalter stiller seg til bruddet og eierposisjonen skal formidles Daglig leder, som informerer Styret, hvorpå Styret beslutter om forvalter fortsatt skal være en del av porteføljen.

5.1.3 Retningslinjer med positivt fokus (målsettinger for ESG-faktorer)

Stiftelsen søker å ha et bevisst forhold til hvordan investeringsporteføljen, gjennom sine underliggende investeringer, påvirker faktorer for miljø, sosialt ansvar og selskapsstyring (ESG). Utvalgte ESG-faktorer for investeringsporteføljen skal rapporteres, og utviklingen av indikatorene skal overvåkes over tid. For å oppmuntre til positiv utvikling og bevisstgjøring over investeringsporteføljens påvirkning, er det utarbeidet målsettinger for de utvalgte ESG-faktorene som søkes oppnådd over tid.

Stiftelsen har i sin kapitalforvaltningsstrategi (aksjeinvesteringer) definert utvalgte ESG-faktorer og deres respektive målsettinger. iShares MSCI All Countries World Index (MSCI ACWI) ETF benyttes som referanseindeks.

Aksjeinvesteringsporteføljen er klassifisert i henholdsvis «Globale aksjer Indeksfond» og «Globale aksjer mer bærekraft». Ramme for andel «Globale aksjer inklusive indeks med mer bærekraft» er minst 40 % av porteføljen, hvor henholdsvis karbonrisiko (E), påvirkning av interessenter (S) og styringsstruktur (G) skal være bedre enn referanseindeksen.

5.1.4 Valg av ekstern forvalter

Valg av eksterne forvaltere er regulert gjennom eget rammeverk (Rutine for kapitalforvaltningen). Formålet med rutinen er å sikre at vedtatt kapitalforvaltningsstrategi implementeres og at denne følges opp i tråd med hensikten. Utvelgelse av forvaltere bygger på følgende hovedkriterier:

- Tilbyder, herunder kompetanse, omdømme, produkter, størrelse, erfaring, nøkkelpersonrisiko.
- Forvaltning, herunder historisk avkastning, honorarer, investeringsprosessen, kapasitet, prosess for handler.
- Rådgivning, herunder kapasitet og tilgjengelighet
- Rapportering, herunder presisjon, effektivitet, skreddersøm.
- Risk og compliance, herunder etterlevelse, risikomåling, systemer, interessekonflikter.
- Backoffice og operations, herunder ordrehåndtering, verdsettelse, avstemming, håndtering ved selskapshendelser.

- Teknologi og IT, herunder back-up og recovery, support, prosjektledelse.

Sparebankstiftelsen mottar tjenesten Investeringsrådgivning fra Industrifinans Kapitalforvaltning AS (Industrifinans). Industrifinans har inkludert etiske retningslinjer i sin kapitalforvaltningsstrategi. Investeringene gjøres ved å benytte kapitalforvaltere som har integrert miljø-, sosiale- og forretningsmessige forhold i sine investeringsprosesser og som har kapasitet, kompetanse og et etisk regelverk som kreves for en forsvarlig forvaltning. Industrifinans vurderer alle fond i forvalterseleksjonsprosessen med hensyn til bærekraft. Gjennom dette arbeidet innhenter Industrifinans verdifull informasjon som kan benyttes til å vurdere porteføljens potensielle eller faktiske negative påvirkning på mennesker, samfunn, og miljø. I tilfeller der det oppdages at en forvalter har foretatt investeringer som potensielt bryter med Stiftelsens standarder, tar Industrifinans kontakt med fondsforvalter for nærmere undersøkelse.

5.1.5 Gjennomlysning av investeringer

Investeringer som forvaltes av Industrifinans gjennomlyses halvårlig. Denne gjennomlysningen inkluderer undersøkelser om hvorvidt porteføljeselskaper er flagget for brudd på internasjonale standarder som OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper, FNs Global Compacts ti prinsipper for ansvarlig næringsliv, FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter, og konvensjoner fra Den internasjonale arbeidsorganisasjonen (ILO-konvensjoner).

Undersøkelser for 2024 avdekket at to av fondene som inngår i Investeringsporteføljen inneholdt porteføljeselskap flagget for brudd på internasjonale standarder. Disse selskapene utgjorde om lag 0,01 % av aksjeporteføljens markedsverdi. Fondsforvalterne av de aktuelle fondene er også underlagt Åpenhetsloven og er vurdert som seriøse aktører innen ansvarlige investeringer. Industrifinans vil følge utviklingen av de flaggede porteføljeselskapene i investeringsporteføljen og fondsforvalterens arbeid med ansvarlige investeringer.

5.2 Eierskapet i SpareBank 1 Østlandet

Stiftelsen er som en stor eier pådriver for bærekraftig forretningsdrift i SpareBank 1 Østlandet.

Stiftelsen forventer at SpareBank 1 Østlandet til enhver tid har et oppdatert offentlig dokument som redegjør for bankens holdning til eierskap og selskapsledelse, samt et offentlig tilgjengelig etisk regelverk. Stiftelsen forventer videre at SpareBank 1 Østlandet skal medvirke til en bærekraftig samfunnsutvikling gjennom ansvarlig forretningsdrift.

Dette innebærer blant annet å ivareta hensynet til etikk, miljø og sosiale forhold, og Stiftelsen er opptatt av at banken til enhver tid har oppdaterte og transparente retningslinjer på disse områdene. Det at banken publiserer

dokumenter på disse områdene betyr også at Stiftelsen forventer at dokumentene følges aktivt opp. Stiftelsen mener banken bør følge de retningslinjer for finansiering av og investeringer i selskaper som til enhver tid gjelder for Statens Pensjonsfond Innland (Folketrygdfondet) og Statens Pensjonsfond Utland. Det henvises til Stiftelsens eierforventningsdokument som er publisert på Stiftelsens nettsider. <https://s39573.pcdn.co/wp-content/uploads/2024/09/Eierforventningsdokument-Revidert-26.09.2024.pdf>

SpareBank 1 Østlandet utarbeider årlig en «Aktsomhetsvurdering etter åpenhetsloven» som er gjort tilgjengelig på bankens nettsider. <https://www.sparebank1.no/content/dam/SB1/bank/ostlandet/omoss/samfunn/ost-SpareBank-1-Ostlandet-redegjorelse-aktsomhetsvurderinger-2024.pdf>

5.3 Gaver til allmennyttige formål

Stiftelsen tilbyr ikke varer og tjenester, men har en omfattende gavevirksomhet til allmennyttige formål. Stiftelsen har utarbeidet egne etiske retningslinjer for gavemottakere for å kommunisere at alle tildelinger skal være bærekraftige med utgangspunkt i FNs bærekraftsmål og at grunnleggende menneskerettigheter blir ivaretatt. <https://sparebankstiftelsenhedmark.no/etiske-retningslinjer-for-gavemottakere/>

Gavetildelinger følges løpende opp gjennom rapportering før utbetaling. Gavevirksomheten er også en del av Stiftelsens årlige risikogjennomgang, med rapportering til styret.

Hamar, 18.03.2025

Richard Heiberg
Styreleder

Marianne Olsson
Styremedlem

Hanne Sverdrup Dahl
Styremedlem

Ida Dyreng
Styremedlem

Trond Hagerud
Styremedlem

Tore-Anstein Dobloug
Daglig leder